

EIGHTH (POSTER) SESSION
CHAIRMAN: ASSOC. PROF. DR. ŞULE SANAL
23 MAY 2014 FRIDAY 11.00-11.30

KONYA'DA NALBANTLIK - MEZAR TAŞLARINDA NALBANTLAR (RAHMETLE...)

Ali Yiğit,¹ Aşkın Yaşar²

¹ Assist. Prof., Kafkas University, Faculty of Veterinary Medicine, Dept. of History of Veterinary Medicine and Deontology, Kars, aliyigit@kafkas.edu.tr

² Prof., Selçuk University, Faculty of Veterinary Medicine, Dept. of History of Veterinary Medicine and Deontology, Konya, ayasar@selcuk.edu.tr

Toplumların hafızası olan kültür mirası, aynı zamanda mesleğe özgü bilgiler de içerebilmektedir. Bu mirasın bir parçası da, içlerinde büyük bir tarihin tanıklığını saklayan mezar taşlarıdır. Sözlükte, “ziyaret edilen yer” anlamındaki mezar ifadesi yerine ayrıca “makber, kabir, medfen ve merkad” kelimeleri de kullanılmaktadır. Mezar taşları, mezarın baş ve ayak tarafında bulunur ve “şahide” adı verilmektedir.

Çalışmanın materyalini, Konya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yer alan mezarlıklardaki (65) mezarların tanımlanması amaçlı proje kapsamında tespit edilen ve Osmanlıca metne sahip mezar taşları (5097) oluşturdu. Bu mezar taşlarından nalbantlık mesleği ile ilişkili olduğu düşünülenler (33) belirlenerek bu bilgilerin genel olarak tarih ve özelde veteriner hekimliği tarihi alanına kazandırılması amaçlandı.

Mezar taşlarında “nalbant...” (11), “nalbant... oğlu ...” (10), “nalbant... eşi...” (7) “nalbant... kızı ...” (4) ve “nalbant... annesi...” (1) ifadelerinin yer aldığı belirlendi. Bu mezar taşı sahiplerinin h.1250 (m. 1834-1835) ile h.1351 (m.1935-1936) yılları arasında vefat ettikleri belirlendi.

Konya’da 1921’de kurulan Nalbantlık Okulu’ndan ilk Türk nalbantların 1922’de mezun edildiği bildirilmektedir. Bilimsel eğitim metoduyla olmasa da, bu dönemden önce Türk nalbantların yetiştiği söylenebilir.

Sonuç olarak Anadolu’nun muhtelif yerlerindeki Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerine ait mezar taşlarının, gerek içerdiği bilgiler, gerekse sahip oldukları motifler yönünden önemli bir sanat eseri niteliği taşıdıkları; buldukları kentin tarih dokusu için vazgeçilmez oldukları ve bu eserlerin tarih ve veteriner hekimliği tarihi çalışmalarına ipuçları sunabilecek bir kaynak olarak değerlendirilmesi gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Mezar taşı; Nalbant; Veteriner tarihi

FARRIERY IN KONYA: FARRIERIES IN THE GRAVESTONES (MERCY...)

The cultural heritage of societies memory may also contain information on professions. In the inner parts of the legacy are gravestones that witnessed a big stores of history. The grave is mean “*visited places*” in the dictionary, and also used “*makber, kabir, medfen and merkad*” words instead of. Gravestones are located on the head and foot of grave and were called “*şahide*”.

Study material has created from the project for identification of graves, in cemetery in the boundary of Konya Metropolitan Municipality (65), which also has Ottoman Turkish text of gravestones (5097). These gravestones were determined that thought to be associated with farriery profession (33) and aimed that to be gain these information to history in general and in the field of veterinary history in particular.

In gravestones were determined that different statements of “*farrier...*”(11), “*.... son of farrier...*”(10), “*... wife of farrier...*”(7), “*.... daughter of farrier...*”(4), “*... mother of farrier...*”(1). And determined that gravestones owners were deceased between AH 1250 and 1351 (AD 1834 and 1935).

Farrier school was founded in 1921 in Konya and reported that the first Turkish farrieries are graduated from this school. It can be said that Turkish farrieries educated before this period, although without scientific education method.

As a result can be said that the Ottoman and Republic era gravestones which in various parts of Anatolia have important art qualities for contained information as well as motifs and they are indispensable for their city’s history texture and these works also can be evaluated as source for studies about history in general and veterinary history.

Keywords: Gravestone; Farrier; Veterinary history